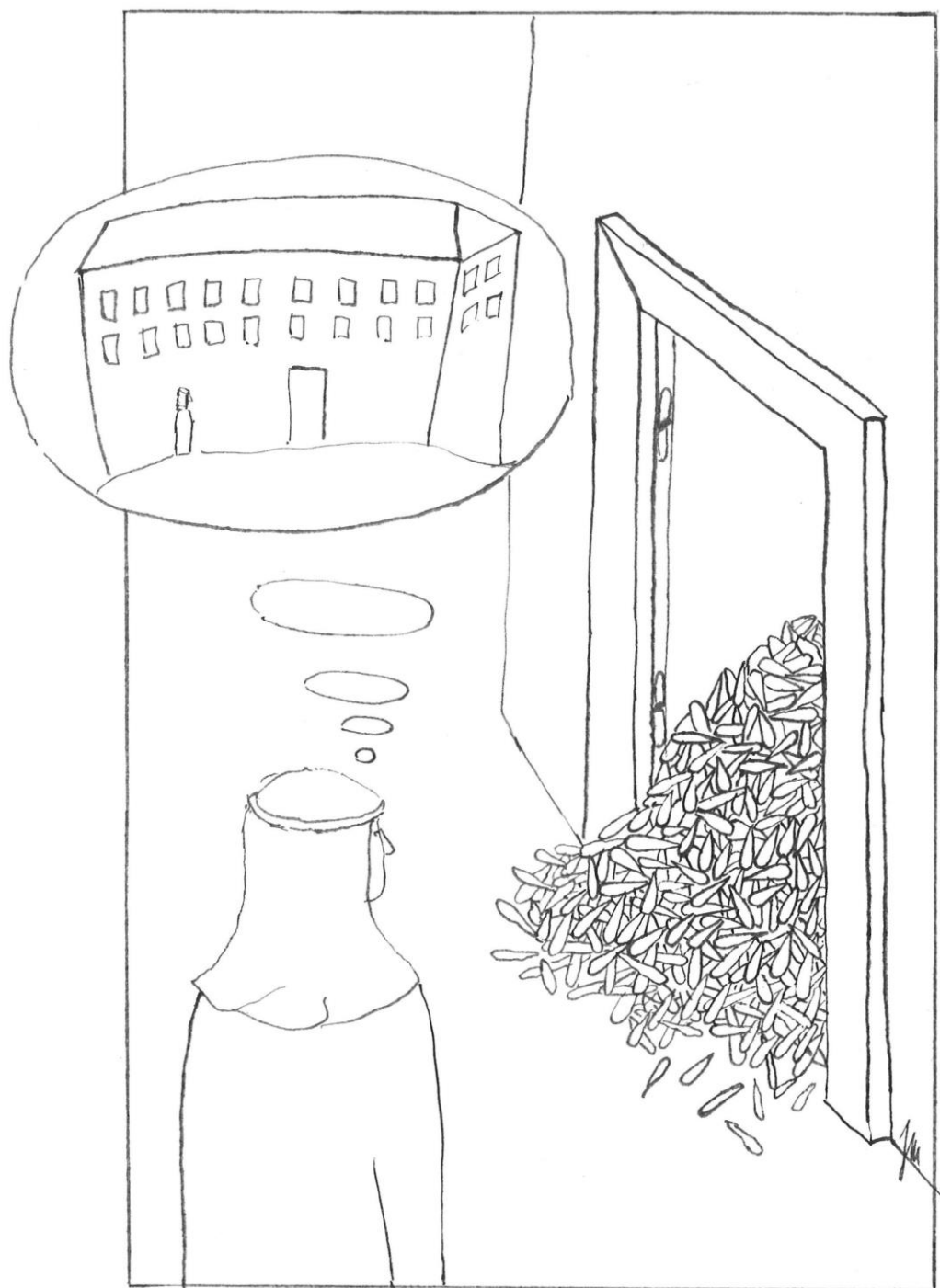

Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí.

Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí.

18. NEDĚLE V MEZIDOBÍ CYKLU C

Evangelium (Lk 12,13-21)

Někdo ze zástupu požádal Ježíše: „Mistře, řekni mému bratrovi, aby se rozdělil se mnou o dědictví!“ Odpověděl mu: „Člověče, kdo mě ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ Potom jim řekl: „Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí. Neboť i když má někdo nadbytek, jeho život není zajištěn tím, co má.“ Pověděl jim toto podobenství: „Jednomu bohatému člověku se na poli hojně urodilo. Uvažoval tedy sám pro sebe: `Co udělám? Vždyť už nemám, kam svou úrodu uložit! Tohle udělám,` řekl si, `strhnu své stodoly, vystavím větší a tam složím všechno své obilí i své zásoby. Pak si mohu říci: Máš velké zásoby na mnoho let. Klidně si žij, jez, pij, vesele hoduji!` Bůh mu však řekl: `Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši; a čím bude to, co jsi nashromáždil?` Tak to dopadá s tím, kdo si hromadí poklady, ale není bohatý před Bohem.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Někdo ze zástupu požádal Ježíše: „Mistře, řekni mému bratrovi, aby se rozdělil se mnou o dědictví!“ Odpověděl mu: „Člověče, kdo mě ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ Šokující zamítavá odpověď vyniká ještě víc, pokud bereme v potaz, že v tehdejší době rabínové byli soudci a rozhodčími v dědických sporech (viz Dt 21,15-17; Nm 27,1-11).

Potom jim řekl: „Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí. Neboť i když má někdo nadbytek, jeho život není zajištěn tím, co má.“ Ježíš využívá této situace, aby varoval před chtivostí (neodsuzuje spravedlivý požadavek toho člověka). Tím neříká, že touha po spravedlivém urovnání majetkových poměrů je chtivostí (ale může jí být).

Pověděl jim toto podobenství: Jednomu bohatému člověku se na poli hojně urodilo. Nejedná se o podobenství v pravém slova smyslu (vymyšlený příběh s vyostřenými, až absurdními rysy), ale o příklad převzatý z každodenního života. „Rozumné“ hromadění majetku kvůli sladkému a bezstarostnému životu se stává hloupostí. Barnabáš, který prodává celý svůj majetek a odevzdává stržený výtěžek k nohám apoštolů (Sk 4,36-37) je protikladem toho boháče, který chce vše jen pro sebe. Později uvidíme, že chtivost je zlem také proto, že zaslepuje oči a svazuje ruce, takže Lazar je ponechán bez pomoci (Lk 16,19-31).

Uvažoval tedy sám pro sebe: Co udělám? Vždyť už nemám, kam svou úrodu uložit! Monolog nám odhaluje nitro některé postavy (otázka „hle, co uděláme“ je častá v Lukášově díle: marnotratný syn – 15,17-19; nepoctivý správce – 16,3-4; nespravedlivý soudce – 18,4-5). Tady vidíme, že zlo vychází skutečně z nitra, ze zdroje rozhodnutí (zlý není majetek jako takový).

Tohle udělám, řekl si. Strhnu své stodoly, vystavím větší a tam složím všechno své obilí i své zásoby. Pak si mohu říci: Máš velké zásoby na mnoho let. Klidně si žij, jez, pij, vesele hoduj! Kapitalizace majetku se zde pojí s hédonismem a narcismem. Je zajímavé, že boháč své štěstí a naplnění života nevidí ve vztahu k druhým nebo k Bohu, ale čistě ve vztahu ke svému majetku. Proto „jezme a pijme“ – tato věta je i u Pavla (1 Kor 15,32): Jestliže není vzkříšení mrtvých, pak jezme a pijme. Boháč „předjímá“ renesanční „carpe diem“ – užívej si života!

Bůh mu však řekl: Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši; a či bude to, co jsi nashromáždil? Tak to dopadá s tím, kdo si hromadí poklady, ale není bohatý před Bohem. Majetek nezajišťuje život a budoucnost: smrt všechno smete. Ježíš však neříká „pamatuj na smrt“ – zakončení a „morální poučení“ je pozitivnější: buď bohatý před Bohem! To znamená dávat a dávat se, starat se o Boha a bližního, vložit poklad do nebe.

Formulace „být bohatý před Bohem“ je zajímavá: Lukáš připouští, že člověk má sklon „hromadit“. Ale existuje hromadění negativní a pozitivní. To první je zištné – hromadit pro sebe (Lukáš má zde především na mysli peníze a všechno to, co mohou symbolizovat). To druhé je zcela nezištné, je to „kvůli Bohu“, „pro Boha“ (a myslí se zde na peníze rozdávané z lásky). Toto poučení se dá shrnout větou: být, a ne mít. Vždyť být bohatý před Bohem znamená být v plném slova smyslu, být Boží.

SHRNUTÍ

Ježíšova odpověď se nemá chápat jako „zanedbání sociální otázky“, ale jako naléhavá výzva, aby učedník hledal stále to, co má větší cenu, a vyvaroval se chtivosti a zbytečného hromadění pozemských hodnot – spíš je třeba si zajistit život před Bohem.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Ježíš chce, abychom se naučili přemýšlet nad tím, jak druhého obdarovat. Normálně člověk myslí na to, jak by od druhého něco získal, ale Ježíš nás učí myslet opačně. Občas si na to vzpomeň a řekni si: „Co bych pro tohoto člověka, kterého potkávám, mohl udělat?“ nebo „Co bych tomuto člověku mohl dát?“

Starší:

Jinými slovy se říká: „Zůstane ti to, co jsi dal!“ Tedy – zůstane u Boha, na věčnosti. Všichni žijeme v nějaké době a kultuře. O té dnešní se říká, že je to doba „konzumní“ a „individualistická“. Ježíš nás učí tomu, jak žije on sám: kultuře dávání. Procházej každým dnem a ptej se, co by to mohlo znamenat zrovna pro tebe, ve tvých podmínkách, ve tvé situaci – a třeba to bude jen drobnost, kterou můžeš dát, ale pamatuj, že cokoli je dáno s láskou, je před Bohem velké!

Zkusme si

Mladší / Starší

Vědět, co je pro každého z nás důležité, je pro život velmi podstatné a je dobré občas svůj „žebříček důležitých věcí“ revidovat. Dnes se můžeme naučit, jakým způsobem se to může dělat.

Zkuste si napsat seznam 20 (nebo i více) položek – věcí, vztahů, koníčků, jakýchkoliv podstatných záležitostí – které jsou pro tebe důležité. Postupně pak tento žebříček zužuj – vyškrtnout můžeš například vždy pět položek. Není třeba celé cvičení udělat najednou! Postupuj tak dlouho, až ti zbyde poslední „pětka“, která by měla obsahovat to, čeho by ses za žádnou cenu nevzdal. Převažují věci nebo vztahy? Co je pro tebe položka číslo jedna!

Není to vůbec jednoduché, ale na tuto aktivitu je dost času. Nespěchej s ní – možná bude zajímavé sledovat, jak se postupně tvoje „top pětka“ proměňuje. O výsledku si můžete popovídat jak doma, tak ve skupině!

18. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 12,13-21

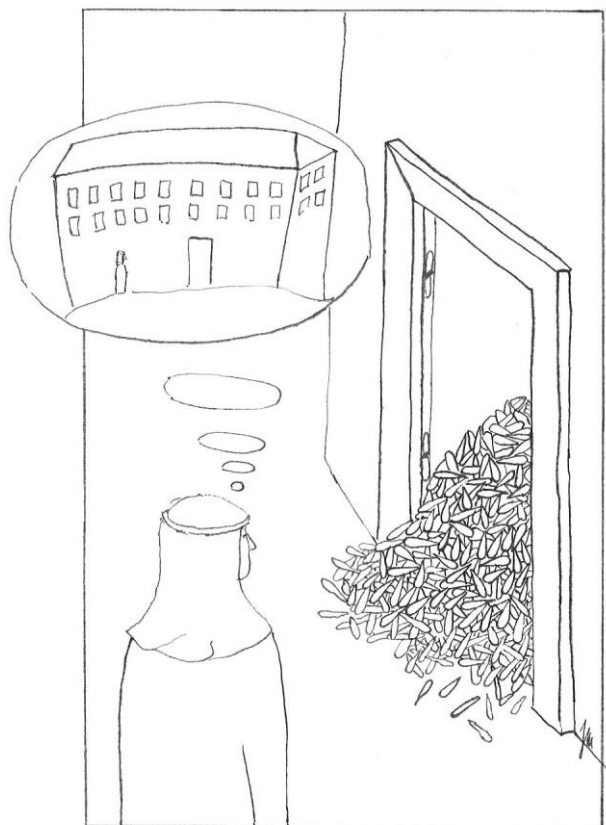
18. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 12,13-21

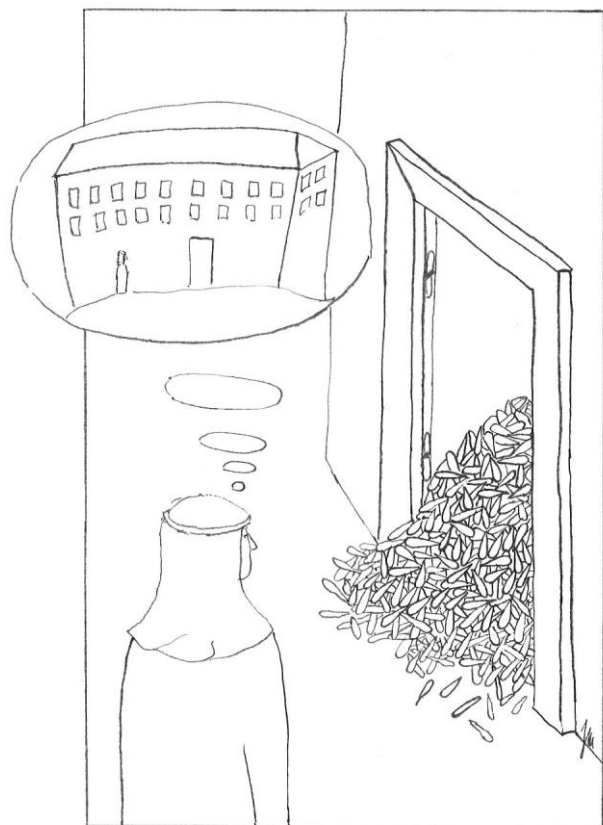
18. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 12,13-21

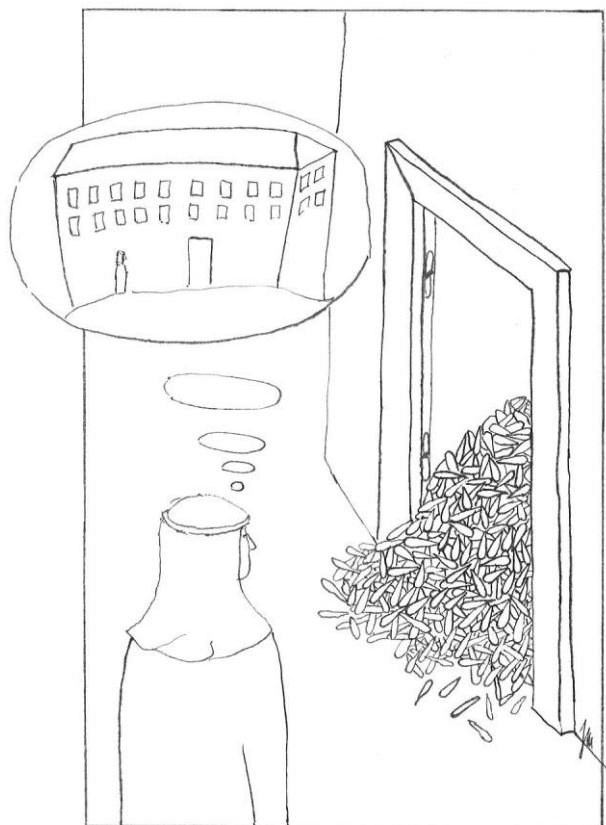
18. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 12,13-21

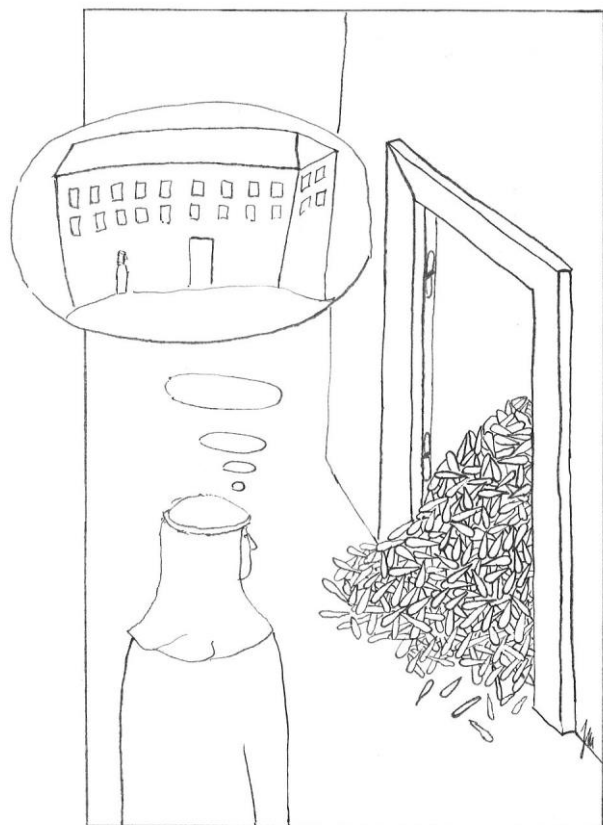
18. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 12,13-21

18. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 12,13-21

18. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 12,13-21

18. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 12,13-21